

V. KÁPOLNÁS MÁRIA

Gaál Zsuzsanna¹ (1957–2020)



1957-ben született Szekszárdon Vadász Anna és dr. Vadas Ferenc, későbbi szekszárdi múzeumigazgató (1981–1994) második lányaként. Alap- és középfokú tanulmányait szülővárosában végezte, Pécssett diplomázott történelem–orosz főiskolai szakon, melyet az ELTE egyetemi történelem és numizmatika kiegészítő szakán folytatott. Orosz, német felsőfokú nyelvismerettel rendelkezett, megtanult angolul is. 1984-ben egyetemi doktori fokozatot szerzett. Kutatási területe Tolna megye és Szekszárd 19–20. századi történelme, elsősorban a dualizmus időszaka volt. Publikációit ebben a témakörben írta, utóbbi időben különösen a 19. századi női sorsok foglalkoztatták. 2008-ban védte meg PhD disszertációját, mely *A dzs centri születése* címmel 2009-ben önálló kötetként jelent meg.

¹ A nekrológ az alábbi írás változatlan utánaközlése: V. Kápolnás Mária: *In memoriam Gaál Zsuzsanna (1957–2020)*. Történeti Muzeológiai Szemle 19 (2021) 115–116.

Első – és egyetlen – munkahelyén, a Wosinsky Mór Megyei Múzeumban 1979–2020 között dolgozott történészként. Az 1970-es évek közepén indult az újkortörténeti gyűjtés és feldolgozás három kiváló fiatal történész munkájával, amelynek eredményeként az 1980–1990-es években számos állandó és időszakos kiállítás született. A csoport tagjaként Gaál Zsuzsanna részt vett az időszakos kiállítások szánt, de azóta is álló, *Megelevenedett képek – Egy kisváros a századfordulón* című nagyszerű kiállítás megrendezésében.

Gaál Zsuzsanna 2004–2020 között, nyugdíjazásáig a múzeum igazgatóhelyetteseként a pályázatok projektmenedzsereként, kiállítások kurátoraként már nem a gyűjtő- és feldolgozó munkára, hanem az egész intézményt érintő irányító, menedzseri munkára koncentrált, ugyanakkor maga is számos kiállítás társszervezőjeként vett részt a feladatokban. 2005-ben készült el az új állandó kiállítás *Örökségünk – Tolna megye évszázadai* címmel, melynek katalógusát, majd Ódor Jánossal, később K. Németh Andrással a múzeumi évkönyveket is szerkesztette. Ettől fogva valamennyi, saját múzeumi kiállításunkhoz látványos, népszerű ismertető készült közreműködésével.

A pályázati lehetőségeknek köszönhetően számos nagyszabású projekt jöhetett létre. 2011-ben megnyílt a vármegyeházán a *19. századi tudástár és történelmi játszótér, Szekszárd középkori bencés apátság, Szekszárdi megyeháza története* és megújult a *Régi vármegyeháza világa* című kiállítás is.

Ugyanebben az évben váltotta fel a múzeum pincéjében az 1982 óta működő tanulmányi raktárt, múzeumpedagógiai foglalkoztatót az új, interaktív, nagy érdeklődést kiváltó, nagyon népszerű foglalkoztató. 2015-ben a pince többi részében a *Látványtár* kapott helyet.

A következő évek is számos nagyszerű kiállítást hoztak: *Szekszárd RETRO. Azok az '50-es, '60-as évek...; Levelek a frontról; Háborútól háborúig. Szekszárd a két világháború között.*

Gaál Zsuzsanna a közéletben is megmérette magát. Szekszárd Megyei Jogú Város képviselőjeként dolgozott 2001–2010 között. 2002-től 2006-ig a város kulturális ügyeiért felelős alpolgármesterként tevékenykedett. Elkötelezett munkája eredményeként neki is köszönhető, hogy Mészöly Miklós hagyatéka Szekszárdra került, és hogy az Irodalom Háza megnyitotta kapuit 2005-ben. Nagy szerepe volt a Babits Mihály Emlékház megújult kiállításának menedzselésében is 2008-ban.

Szociálisan érzékeny, empatikus, megoldást kereső személyisége, ugyanakkor konokasága, kitartása tiszteletet ébresztett és számos barátságot szült. Hiteles ember volt. Fontosnak tartotta a műveltséget, a tanulást, a nyelvtudást, az emberi értékek megbecsülését.

Sokrétű, igényes szakmai munkája mellett a Nyitott Világ Alapítvány kuratóriumának is tagja volt, melynek szívesen segítette a munkáját, büszke volt a rengeteg sikeres nyelvvizsgára. Neki is köszönhető, hogy a rászoruló diákok külön támogatásban részesülnek.

Öt évig volt a Szekszárdi Múzeumbarát Egyesület elnöke, nyugdíjazásával akart kicsit hátrébb lépni, de továbbra is aktív részt kívánt vállalni a vezetőség munkájában.

Két gyermeke született, Gergely és Zsófia, tőlük két rajongva szeretett unokát kapott: Dénest és Stefit. A 2020-as év, a vírushelyzet, a nem várt, korai nyugdíjba vonulás rossz hatással volt rá, de az új életforma kialakításáról, jövőre néző terveiről sokat beszélgettünk.

Hirtelen halálával – egy hónapot sem volt nyugdíjas – hatalmas, pótolhatatlan űrt hagyott maga mögött. Magas szakmai alapokon álló józan értékítélete, derűs, kedves, barátságos lényé nagyon hiányzik mindnyájunknak.